

EUROPA-NÆVNETS BERETNING 2012-2014

MAJ 2015

INDHOLD

Forord	3
Nævnets sammensætning	4
En ny begyndelse	6
Nævnets virksomhed 2012 - 2014	7
Fordeling af tilskud	9
Ekstra oplysningsindsatser	16
Europamesse og Erfaringskonferencer	19
Følkemøder og studieture	20
Fremtidige udfordringer og tiltag	22

FORORD

Europa-Nævnet aflægger hermed beretning om administrationen af bevillinger til debat og oplysning i Danmark om Europa i den treårige bevillingsperiode fra 2012 til 2014.

Europa-Nævnet er det centrale organ, der skal fremme folkeoplysning og folkelig debat om EU og europæiske problemstillinger, mens Folketingets Europaudvalg sikrer den parlamentariske behandling af Europapolitikken, og Folketingets EU Oplysning sikrer neutral oplysning om europæiske spørgsmål.

Vores opgave er at være med til at skabe et fundament af viden, som betyder at de danske borgere kan tage stilling til et europæisk fællesskab. Nævnet skal være med til at danne myndige unionsborgere, som på et faktisk grundlag kan tage stilling til fælles udfordringer og fælles løsninger.

Det gøres ved fordeling af statslige midler til debat og oplysning om Europa.

Europa-Nævnets virksomhed har baggrund i resultatet af folkeafstemningen i 1992 om Maastricht-traktaten, som udløste et bredt politisk ønske om en permanent debat i Danmark om europæiske forhold.

I den forgangne treårs periode har nævnet moderniseret og effektiviseret støtteordningerne for at få mest mulig europaplysning og debat for pengene.

Af beretningen fremgår fordelingen af tilskudsmidlerne til de centrale store tilskudsmodtagere samt tendenser og udvikling i de små etårige projekter. Desuden beskrives nævnets initiativer til understøttelse af tilskudsmodtagerne.

God læsning, april 2015

Anne-Marie Meldgaard

Marcus Schmidt

Anne-Mette Wehmüller

Sanne Bjørn

Per Bisgaard

NÆVNETS SAMMENSÆTNING

Europa-nævnet består af fem medlemmer, der er beskikket af kulturministeren efter indstilling af Folketingets fem største partier. Nævnets formand er udpeget af kulturministeren blandt de beskikkede medlemmer og efter beslutning i Regeringens ansættelsesudvalg. Nævnet udnævner selv sin næstformand.

Europa-Nævnets formand Anne-Marie Meldgaard overtog posten fra Claus Larsen-Jensen den 1. juni 2012. Foruden Claus Larsen-Jensen (S) bestod nævnet frem til 31. maj 2012 af Inge Dahl-Sørensen (V), Eva Møller (K), Marcus Schmidt (DF) og Anne-Mette Wehmüller (SF).

Nævnets nuværende 5 medlemmer er beskikket fra 1. juni 2012 til den 31. maj 2015.

Anne-Marie Meldgaard (formand)
indstillet af Socialdemokraterne

Folketingsmedlem for Socialdemokratiet fra 1990 til 2011. Formand for Europaudvalget 2009-2011. Formand for Europa-Nævnet fra 2012.

Marcus Schmidt (næstformand)
indstillet af Dansk Folkeparti

Lektor på Copenhagen Business School, tidligere på Syddansk Universitet og Handelshøjskole Syd. Landsformand for Foreningen for direkte demokrati. Har skrevet bøgerne *Direkte Demokrati i Danmark* og sammen med S. Hollensen *Marketing Research – An International Approach* samt en række artikler i internationale tidsskrifter.

Per Bisgaard indstillet af Venstre

Lærer på Aalestrup Realskole frem til 2007. Medlem af kommunalbestyrelsen i Aalestrup Kommune 1986 til 2006 herunder borgmester 1994 til 2001 samt medlem af Viborg Amtsråd 1998 til 2006. Medlem af byrådet i Vesthimmerlands Kommune fra 2010. Folketingsmedlem for Venstre fra 2007 til 2011. Har været medlem af Indfødsretsudvalget, Kommunaludvalget, Kirkeudvalget, Udvalget til Valgs Prøvelse og Nordisk Råd 2007-2011. Driver desuden et landbrug og en vognmandsforretning.

Sanne Bjørn indstillet af Radikale Venstre

Uddannet folkeskolelærer og civiløkonom. Sekretariatsleder i BUPL Aarhus siden 2011, tidligere administrativ leder af Kjellerup Skole samt forretningsfører og lærer på Lyngby friskole. Hovedbestyrelsesmedlem i Radikale Venstre siden 2010 og stedfortrædende folketingsmedlem for Radikale Venstre fra 29. april 2014 til 30. juni 2014. Desuden bestyrelsesmedlem i Teatret Gruppe 38, VUC Aarhus, FO-Aarhus og FORA.

Anne Mette Wehmüller indstillet af Socialistisk Folkeparti

Cand. Mag i Europastudier fra Aarhus Universitet 2005 med efteruddannelse i ledelse fra Metropol 2015. Har været medlem af nævnet for SF siden 2007. Medlem af kommunalbestyrelsen på Frederiksberg for SF i perioden 2005-2012, herunder en årrække som rådmand. Projektleder på udviklings- og miljøprojekter i Det Økologiske Råd i perioden 2008-2012. Centerleder ved Københavns Miljøpunkter fra 2012-2015. Bestyrelsesmedlem i foreningen Nyt Europa.

EN NY BEGYNDELSE

Tre ud af nævnets fem medlemmer var nye 1. juni 2012. Det var en god anledning til at gentænke nævnets virksomhed, kommunikation og strategi.

De nye tiltag tog udgangspunkt i et ønske om at beholde de grundlæggende principper for nævnets arbejde og samtidig sikre en tidssvarende ordning, der afspejler samfundsudviklingen.

I efteråret 2012 besluttede nævnet at modernisere logo og hjemmeside for gennem kommunikationen at signalere fremdrift, fremsynethed og en ny begyndelse. Hjemmeside og logo blev introduceret i starten af 2013.

Nævnet startede desuden en strategiproces i slutningen af 2012. Formålet med strategiprocesen var at danne en ramme for de næste tre års arbejde for fremme af debat og oplysning om Europa. I 2013 arbejdede nævnet derfor intensivt med at formulere en ny strategi, der blev offentliggjort i marts 2013.

STRATEGI FOR 2013-2015

Strategien giver pejlemærker for både fordelingen af tilskud og nævnets egne initiativer i de kommende år.

Visionen for nævnets arbejde er, at flest mulige borgere i alle samfundslag og over hele landet bliver oplyst om Europa via mange forskellige initiativer og platforme. Det betyder konkret, at nævnet i fordelingen af midler prioriterer både store landsdækkende og små lokale projekter, og at der også vægtes projekter, der er lokaliseret i landområder og ikke kun de større byer.

Strategisk vil nævnet arbejde for at optimere oplysningseffekten af de tilskud, der fordeles ved at øge fokus på gennemgang af rapporter og regnskaber fra tilskudsmodtagere, målrette ansøgningsrunder ved at introducere faglige indsatsområder og opfordre til øget samarbejde blandt de etablerede tilskudsmodtagere for at sikre større gennemslagskraft i befolkningen.

>> Se strategien her: www.europa-naevnet.dk/om-europa-naevnet/strategi

NÆVNETS VIRKSOMHED 2012-2014

Nævnets hovedopgave er at sikre, at midlerne, der er fastsat på finansloven forvaltes korrekt og i overensstemmelse med formålet, så borgerne får bedst og mest mulig oplysning om EU og Europa for pengene.

Nævnet bevilger tilskud gennem fire puljer:

1. Partipuljen, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til partier og bevægelser i Folketinget og Europaparlamentet.
2. Pulje A, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som hovedformål.
3. Pulje B, der gives til treårige aktivitetsprogrammer til landsdækkende organisationer, der har debat og oplysning om Europa som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet.
4. Pulje C, der gives til etårige oplysningsprojekter til organisationer, institutioner, virksomheder og privatpersoner.

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterier for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser, der tilsammen udgør Europa-Nævnets regelgrundlag:

- *Finanslovskonto 21.54.31.40* (fra 2015 § 21.51.01)
- *Tekstanmærkninger nr. 200* ad 21.54.31
- *Bekendtgørelse nr. 1087 af 18. november 2008* om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- *Bekendtgørelse nr. 192 af 9. marts 2011* om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til debat og oplysning i Danmark om Europa

- *Bekendtgørelse nr. 200 af 9. marts 2011* om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

De treårige bevillinger gives under forudsætning af bevillingens optagelse på de følgende to års finanslov.

På nævnets foranledning blev der i 2012 i *Tekstanmærkning nr. 126* ad 20.71.41 tilføjet fire underkategorier til Pulje C, som blev overført til *Tekstanmærkning nr. 200* ad 21.54.31 ved Europa-Nævnets overflyttelse fra Undervisningsministeriets til Kulturministeriets ressort ultimo 2011. Der blev samtidig ændret på den overordnede fordeling af midler puljerne imellem, så bevillingen til Pulje A blev formindsket, mens bevillingen til Pulje B og Pulje C blev forhøjet. Bevillingen til Partipuljen forblev uændret.

Europa-Nævnet har i hele perioden arbejdet med opstramning af procedure og regler i forbindelse med forvaltning af tilskudsordningerne. Bl.a. er regnskab og afrapportering fra tilskudsmodtagerne effektiviseret med obligatoriske skemaer, der indeholder de relevante oplysninger, og der er større fokus på opfølgningen med henblik på at få viden om effekten af de fordelte midler. Nævnet har desuden rettet op på forskellige uhensigtsmæssigheder i den hidtidige praksis i forbindelse med fordelingen af de nye treårige tilskud for 2015 til 2017 til partier, bevægelser og oplysningsorganisationer i henholdsvis Partipuljen, Pulje A og Pulje B.

En ny ansøgningsprocedure fremmer således, at tilskud gives på baggrund af konkrete aktivitetsbeskrivelser fremfor programerklæringer. Fortolkningen af de aktiviteter, der kan ydes tilskud er strammet op i overensstemmelse med bekendtgø-

relsens fokus på oplysningsaktiviteter, og der gives ikke tilskud til drift af organisationer. Tilskudsberettigede aktiviteter skal have det europæiske aspekt som hovedformål og ikke blot som baggrund for almindelige og forventelige aktiviteter i henhold til tilskudsmodtagers eget formål.

Med virkning for de treårige partipuljetilskud 2015-2017 har nævnet desuden indført en regel om, at kun 25 % af et års bevilling kan videreføres til næste år. Det var nemlig blevet almindeligt, at partier sparede tilskud sammen til et valgår, hvilket er i modstrid med den oprindelige hensigt med puljen om en permanent debat i Danmark om europæiske forhold. Det er samtidig gjort klart, at partierne ikke kan bruge tilskud til personlige annoncekampagner eller partiernes almindelige ak-

tiviteter, men udelukkende til de dele af deres virksomhed, der omhandler EU-debat og EU-oplysning. I alle puljerne er der endvidere et krav om, at Europa-Nævnets logo skal på al materiale, der er udarbejdet med tilskud.

Europa-Nævnet har i de senere år udvidet antallet af egne initiativer. I perioden 2012-2014 har nævnet således afholdt en messe, gennemført årlige erfaringskonferencer for tilskudsmodtagerne og deltaget på Folkemødet Bornholm. Hertil kommer møder med Europaudvalget og kulturministeren samt Den Danske Repræsentation i Bruxelles og en række parlamentarikere, interesseorganisationer og danske kommissærer eller kommissærens rådgiver på studieture til Bruxelles.

Europa-Nævnet foran Berlaymont-bygningen i Bruxelles. Fra venstre: Sanne Bjørn, Anne-Marie Meldgaard (formand), Marcus Schmidt (næstformand), Anne-Mette Wehmüller og Per Bisgaard.

FORDELING AF TILSKUD

Nævnets grundbevilling i perioden 2012-2014 udgjorde 20 mio. kr. årligt. Men både i 2012 og 2014 fik nævnet til opgave at fordele ekstra midler til særlige formål. Nedenstående tabel viser bevillingen fordelt på de enkelte puljer.

Som følge af en nedskrivning af den ordinære bevilling på finansloven 2013 fra 21,3 mio. kr. til 20 mio. kr. blev de treårige tilskud, der blev bevilget i 2012, efterfølgende reduceret for årene 2013 og 2014.

Tabel 1. Fordeling af puljer

	2012	2013	2014
Partipuljen	8,0 mio. kr.	7,5 mio. kr.	7,6 mio. kr.
Pulje A	3,3 mio. kr.	3,1 mio. kr.	3,1 mio. kr.
Pulje B	3,9 mio. kr.	3,6 mio. kr.	3,6 mio. kr.
Pulje C	4,3 mio. kr.	4,0 mio. kr.	4,1 mio. kr.
Bevilling til tilskud	19,5 mio. kr.	18,2 mio. kr.	18,4 mio. kr.
Nævnets administration	1,8 mio. kr.	1,8 mio. kr.	1,8 mio. kr.
Ordinær bevilling i alt	21.3 mio. kr.	20.0 mio. kr.	20,2 mio. kr.
Ekstra pulje	1,0 mio. kr.		12,0 mio. kr.
Samlet bevilling	22.3 mio. kr.	20.0 mio. kr.	32.2 mio. kr.

Danmark havde EU-formandsskabet i 2012, og Europa-Nævnet fordelte i den anledning 1. mio. kr. ekstra til oplysningsprojekter i formandsskabs-

perioden. Tilsvarende fik nævnet i 2014 yderligere 12 mio. kr. til fordeling i forbindelse med afstemningen om patentdomstolen.

Tabel 2. Fordeling af faktiske tilsagn om tilskud fra 2012-2014

Pulje	2012	2013	2014
Partipuljen	8.000.000	7.499.995	7.582.000
Pulje A	3.300.000	3.100.000	3.099.999
Pulje B	3.899.999	3.797.584*)	3.619.320*)
Pulje C	5.108.300	4.976.000	4.796.861
Ekstra pulje	1.000.000	0	11.055.462
Tilskud i alt	21.308.299	19.373.579	30.153.642
Nævnets administration	1.800.000	1.800.000	2.316.283**)
Samlet forbrug	23.108.299	21.173.579	32.469.925

*) Indeholder tilsagn for 3.600.000 kr. samt overførte tilskud fra henholdsvis 2012 og 2013.

***) Foruden det almindelige administrationsbidrag på 1,8 mio. kr. fik nævnet 0,6 mio. kr. af Patentdomstolspuljen til administration af den ekstra ansøgningsrunde. Kr. 83.717 blev dog ikke forbrugt.

Som det fremgår af tabel 2, overstiger tilskuddet i pulje C det bevilgede beløb på finansloven. Det skyldes dels, at beløbene viser tilsagnene uden hensyn til at nogle projekter bortfalder eller får udbetalt mindre end bevilget (tilbagebetalinger/ annulleringer = restmidler) som forbruges igen i 2. runde, dels at der blev overført uforbrugte tilba-

gebetalinger fra 2011 til 2012 og fra 2012 til 2013. I slutningen af 2012 trådte *Cirkulære om Budgetlovens bestemmelser i staten i 2013* i kraft, hvorefter restmidler ikke kan overføres til uddeling i efterfølgende tilskudsår, som det hidtil har været tilfældet. Europa-Nævnet fik imidlertid dispensation i 2013.

PARTIPULJEN

Den treårige bevillingsperiode betyder, at der kun afholdes én ansøgningsrunde pr. beretningsperiode. Tilskuddene for 2012-2014 blev behandlet i efteråret 2011. I efteråret 2014 blev tilskuddene for næste bevillings- og beretningsperiode behandlet. Tilskud fra Partipuljen ydes efter ansøgning, hvor ansøger skal udarbejde et treårigt aktivitetsprogram samt tilhørende budget. Tilskudsmodtager skal desuden i hvert af tilskudsårene udarbejde en mere detaljeret årsplan med budget.

En tredjedel af midlerne i partipuljen fordeles ligeligt som grundtilskud til samtlige bevægelser og partier, mens en tredjedel går til partierne efter antal mandater i Folketinget og den resterende tredjedel til partier og bevægelser efter antal mandater i Europa-Parlamentet.

I forrige tilskudsperiode kunne partierne højest anvende grundtilskuddet til aflønning af partiet

eller bevægelsens egne medarbejdere. Dette skabte en utilsigtet skævvridning partierne imellem. De mindre partier, der har en forholdsvis lav mandatrepræsentation i Folketinget og EU-Parlamentet kunne bruge det meste af deres tilskud til aflønning af medarbejdere, mens de større partier med høj mandatrepræsentation ikke kunne anvende så stor en andel af deres samlede tilskud til løn. Da det samtidig var tilladt at bruge eksterne konsulenter, betød det i praksis, at man ikke måtte bruge tilskuddet til aflønning af egne medarbejdere, men gerne til ekstern arbejdskraft.

Med en ny bekendtgørelse i 2011, som trådte i kraft for tilskuddet 2012-2014 blev reglen ændret, så partierne kan anvende grundtilskuddet plus 20% af det resterende tilskud til aflønning af egne medarbejdere. Samtidig bortfaldt kravet om, at halvdelen af tilskuddet var øremærket lokale debat- og oplysningsaktiviteter.

Tabel 3. Fordeling af tilskud til partier og bevægelser i Folketinget og Europa-Parlamentet

Partipuljen	2012	2013	2014	I alt
Dansk Folkeparti	1.041.790	976.678	989.183	3.007.651
Det Konservative Folkeparti	623.331	584.371	591.424	1.799.126
Enhedslisten	479.153	449.026	455.114	1.383.293
Folkebevægelsen mod EU	501.424	470.085	475.225	1.446.734
Liberal Alliance	433.439	406.349	411.539	1.251.327
Radikale Venstre	555.344	520.634	513.213	1.589.191
Socialdemokraterne	1.787.285	1.675.579	1.906.487	5.369.351
Socialistisk Folkeparti	950.362	890.964	693.099	2.534.425
Venstre	1.627.872	1.526.129	1.546.716	4.700.717
I alt	8.000.000	7.499.995	7.582.000	23.081.995

PULJE A

Organisationer, som har Europadebat og -oplysning som hovedformål, og som ikke er et parti eller en bevægelse indvalgt ind i Folketinget eller Europa-Parlamentet får tilskud fra Pulje A. For at modtage tilskud fra Pulje A skal organisationerne mindst have 350 medlemmer, der årligt betaler minimum 150 kr. i kontingent. Organisationen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokratisk struktur, der sikrer

medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Ligesom Partipuljen var der én ansøgningsrunde, hvor tilsagn udløste årligt tilskud i hele den treårige bevillingsperiode. Tilskuddet blev tildelt på baggrund af et treårig aktivitetsprogram og budget, der hvert år suppleres med detaljerede årsplaner.

Tabel 4. Fordeling af tilskud til organisationer, som har Europadebat og -oplysning som hovedformål

Pulje A	2012	2013	2014	I alt
DEO, oplysningsforbundet	900.000	845.455	845.455	2.590.910
Europabevægelsen, Den Danske	1.200.000	1.127.273	1.127.272	3.454.546
FMU, Fagbevægelsen mod Unionen	300.000	281.818	281.818	863.636
Nyt Europa	900.000	845.454	845.454	2.590.909
I alt pulje A	3.300.000	3.100.000	3.099.999	9.499.999

PULJE B

Organisationer, som har Europadebat- og oplysning som en del af deres aktiviteter, men hvor hovedformålet er et andet kan søge tilskud i Pulje B. For at modtage tilskud skal organisationen mindst have 350 kontingentbetalende medlemmer, eller være en sammenslutning af landsdækkende, regionale eller lokale organisationer. Organisationen eller sammenslutningen skal desuden være repræsenteret flere steder i landet, og have en demokra-

tisk struktur, der sikrer medlemmernes indflydelse på organisationens arbejde.

Bevillingsperioden for pulje B var treårig, og der blev derfor afholdt én ansøgningsrunde, hvor tilsagn udløste tilskud i alle tre år. Tilskuddet bliver tildelt på baggrund af en treårig aktivitetsplan og budget.

Tabel 5. Fordeling af tilskud til organisationer, som har Europadebat og -oplysning som del af deres formål

Pulje B	2012	2013	2014	I alt
AOF - Danmark	560.057	516.975	516.975	1.594.007
Atlantsammenslutningen	392.883	362.661	362.661	1.118.205
Det Økologiske Råd	377.512	348.472	348.472	1.074.456
Efterskoleforeningen	377.566	348.523	348.523	1.074.612
FIC	541.178	499.549	499.549	1.540.276
Folkehøjskolernes Forening	140.539	129.728	129.728	399.995
Forbrugerrådet	377.566	348.523	348.523	1.074.612
INFORSE-Europe	377.566	348.523	348.523	1.074.612
LOF	377.566	348.523	348.523	1.074.612
Socialpolitisk Forening	377.566	348.523	348.523	1.074.612
I alt pulje B	3.899.999	3.600.000*)	3.600.000	11.099.999

*) Disse beløb svarer til de afgivne tilsagn, mens det tilsvarende beløb i tabel 2 også indeholder videreførte tilskud fra 2012 og 2013.

PULJE C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer og privatpersoner kan søge om tilskud fra puljen, der i modsætning til de øvrige puljer ikke tildeles for en

treårig periode. Projekterne skal gennemføres inden for tilskudsåret. Tilskud ydes efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året.

Tabel 6. Ansøgninger og tilsagn i pulje C fordelt på år i kr.

	Antal ansøgere	Samlede projektbudgetter i ansøgningerne	Ansøgt beløb	Bevilget beløb	Antal tilsagn	Gennemsnitligt tilskud
2012	154	47.469.466	25.857.413	5.108.300	70	72.976
2013	174	40.985.150	21.289.952	4.976.000	73	68.164
2014	173	44.905.686	19.539.719	4.796.861	87	55.136
I alt	501	133.360.302	66.687.084	14.881.161	230	64.701

Det ses af tabel 6, at interessen for at ansøge fortsat har været høj. I forrige periode 2009-2011 fik nævnet gennemsnitligt 173 ansøgninger årligt. 2012 har således været et atypisk år, hvad gælder antallet af ansøgninger, mens 2013 og 2014 har været normale.

Nævnet har forøget antallet af bevillinger fra 70 i 2012 til 87 i 2014. I perioden 2009-2011 bevilgede nævnet gennemsnitligt 100 tilskud årligt.

Det samlede bevilgede beløb er faldet gennem perioden dels som følge af nedskrivningen af bevillingen på finansloven fra 2013, dels fordi restmidler fra annullerede og tilbagebetalte tilskud ikke mere kan videreføres til uddeling i næste finansår. Dertil kommer stigningen i antallet af bevillinger igennem perioden. Alt i alt har dette ført til en væsentlig nedsættelse (24%) fra 2012 til 2014 af det gennemsnitlige tilskud pr. bevilget projekt.

Dette forhold har afspejlet sig i ansøgernes villighed til at bidrage med egenfinansiering eller finansiering fra anden side. I 2012 indeholdt ansøgningerne gennemsnitligt medfinansiering på 45% (jf. kolonne 3 og 4). I 2013 var medfinansieringen 48% og i 2014 var den 56% i gennemsnit i alle ansøgninger. Gennemsnittet for hele perioden var 50%. Ifølge bekendtgørelsen skal nævnet ved tildeling af tilskud lægge vægt på, at projektet er væsentligt medfinansieret, hvilket vil sige med mindst halvdelen.

Tilskud fra Pulje C kan søges til eksempelvis debatmøder, konferencer, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale, produktion af TV- og radioprogrammer, etablering af webinformation og andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

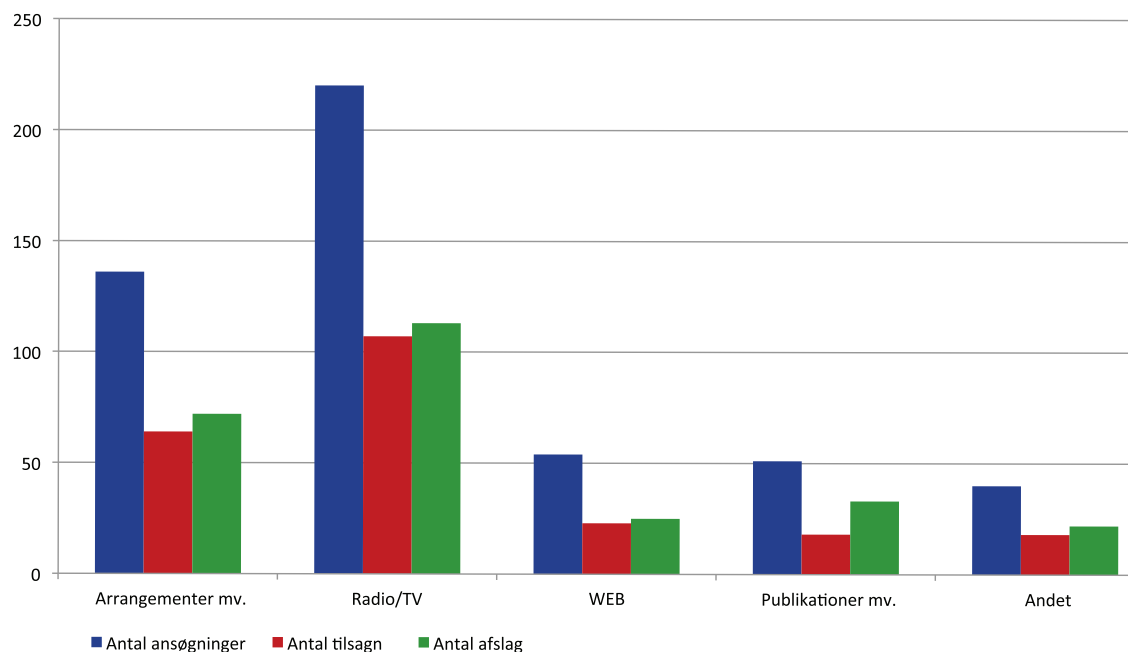
I tabel 7 og figur 1 ses fordelingen af ansøgninger på forskellige typer af initiativer i årene 2012 til 2014. Som i forrige periode (se tabel 8) er det mest populært at søge tilskud til radio eller tv-programmer (220 ansøgninger) og derefter arrangementer

(136 ansøgninger) som regel i form af konferencer, mens der er indsendt omkring 50 webinitiativer og ansøgninger om tilskud til publikationer med oplysning eller undervisningsmateriale.

Tabel 7. Fordeling af ansøgninger på typer af projekter i perioden 2012-2014

Type	Antal ansøgninger	Antal tilsagn	Antal afslag
Arrangementer mv.	136	64	72
Radio/TV	220	107	113
WEB	54	23	25
Publikationer mv.	51	18	33
Andet	40	18	22
I alt	501	230	265

Fig. 1. Ansøgninger fordelt på typer og afgørelser i perioden 2012 - 2014

Andelen af ansøgninger i kategorien radio/TV/web er forøget væsentligt primært pga. stigning i web-

ansøgninger, mens alle andre kategorier er i tilbagegang (tabel 8).

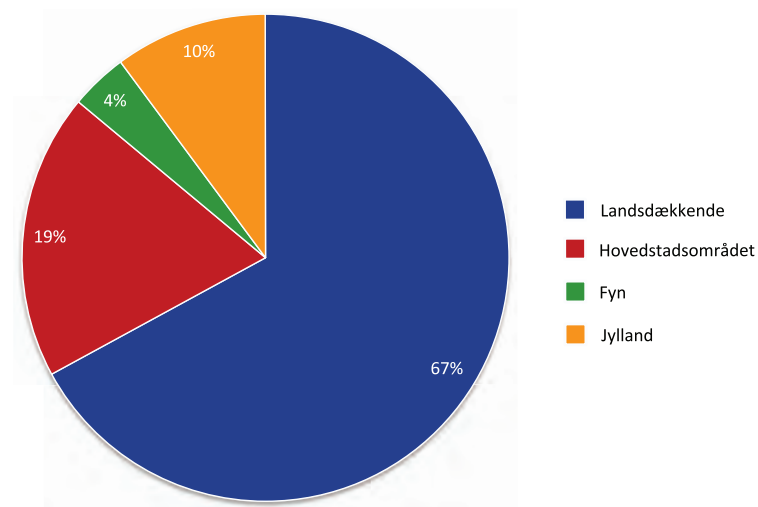
Tabel 8. Fordeling af ansøgninger på typer og perioder

Type	2009 -2011	2012 - 2014	
	Ansøgninger i %	Ansøgninger i %	Tilsagn i % af alle tilsagn
Arrangementer mv.	29	27	28
Radio/TV/web	42	55	57
Publikationer mv.	16	10	8
Andet	13	8	8
I alt	100	100	100

Ser man på den geografiske fordeling af ansøgerne oplysningsprojekter i figur 2 var over to tredjedele landsdækkende initiativer i den seneste ansøgningsrunde i 2014. Dette er en markant ændring i forhold til tidligere, hvor der traditionelt blev afholdt en lang række lokale arrangementer. Udviklingen stemmer overens med, at en større og større andel af projekterne vedrører web og radio/tv-produktion, hvoraf hovedparten af de produk-

tioner, der får tilskud bliver sendt på landsdækkende kanaler. I forhold til den seneste lignende opgørelse fra 2011 er andelen af landsdækkende initiativer steget fra 64% til 67% og 'København-projekter' tilsvarende faldet fra 21% til 19%. Andelen af ansøgere med jyske oplysningsaktiviteter er som følge af nævnets bevidste spredningsstrategi steget fra 7% til 10%.

Fig. 2. Geografisk fordeling af ansøgenes oplysningsinitiativer i 2. runde 2014

EKSTRA OPLYSNINGSINDSATSER

FORMANDSKABSPULJEN I 2012

Som følge af det danske EU-formandskab blev der afsat en merbevilling på 3 mio. kr. til oplysningsprojekter om Europa. 1 af de 3 mio. kr. blev fordelt af Europa-Nævnet.

Da der var tale om et begrænset beløb til fordeling,

beslattede nævnet at bruge midlerne til at støtte såkaldte 'Flagskibsprojekter', altså større initiativer, hvor flere aktører samarbejdede om arbejdet. Nævnet modtog 18 ansøgninger om tilskud, hvoraf 6 fik tilsagn.

Tabel 9. Tilskudsmodtagere fra EU-formandskabspuljen 2012

Tilskudsmodtager	Projektitel	Tilskud i kr.
Bornholms Efterskole	Ungdommen og EU til folkemøde, en naturlig del af medborgerskab i Europa	150.000
dk4	EU-debatten, del 3	100.000
Euronetværk Nordsjælland	Formandskabet i EU	63.500
LO Horsens-Hedensted	Horsens for et andet Europa	150.000
Mediehuset København	Flermedial folkeoplysning - et medienetværk for oplysning og debat om Europa	426.500
Oplysningsforbundet DEO	Et mere sikkert Europa - asyldebat på Fort Europa	110.000
I alt		1.000.000

PATENTDOMSTOLSPULJEN I 2014

I forbindelse med folkeafstemningen om Danmarks tilslutning til den fælles patentdomstol besluttede Regeringens Koordinationsudvalg, at der skulle iværksættes en oplysningsindsats, og den 6. februar 2014 blev et flertal i Finansudvalget enige om at afsætte 13, 5 mio. kr. til oplysning.

Oplysningsindsatsen er beskrevet i *Aktstykke 67 af 17. januar 2014*, hvoraf det fremgår, at 12 mio. kr. blev sat af til folkeoplysende aktiviteter til fordeling gennem Europa-Nævnet, mens 1,5 mio. kr. gik til en oplysningskampagne gennemført af erhvervs- og vækstministeriet.

Det betød, at Europa-Nævnet skulle fordele i alt 11,4 mio. kr. til folkeoplysende projekter, der omhandlede patentdomstolen, idet 0,6 mio. kr. af bevillingen gik til administration. Af tilskudsmidlerne var 3,8 mio. kr. afsat til partier og bevægelser, mens 7,6 mio. kr. blev fordelt efter ansøgning til private, organisationer herunder fag- og erhvervsorganisationer. Der kunne søges støtte til enkeltstående, lokale og/eller større, tværgående, landsdækkende og regionale projektinitiativer ef-

ter kriterierne for nævnets Pulje C. Puljemidlerne kunne udelukkende fordeles til projekter, der var målrettet afstemningstemaet.

Fordelingen af midler til partierne er beskrevet i aktstykket, hvor det fremgår at 1,9 mio. kr. blev fordelt mellem de 6 partier, der anbefaler et ja, og 1,9 mio. kr. til de to partier, der anbefaler et nej samt Folkebevægelsen mod EU.

Aktstykket blev desuden påtegnet således, at et flertal i Finansudvalget bemærkede i forhold til de 7,6 mio. kr. til fordeling til oplysningsprojekter, at det var en forudsætning, at bevillingen udmøntes således, at der tilstræbtes en ligelig fordeling mellem ja- og nej siden.

Ansøgningsrunden åbnede samme dag som aktstykkets vedtagelse, og der var ansøgningsfrist den 28. februar. Ansøgningerne blev behandlet i nævnet den 19. marts, og der blev meldt tilsagn og afslag ud den 24. marts 2014.

Denne tidsplan var meget presset og gav ikke megen mulighed for at potentielle ansøgere kunne udarbejde gennemtænkte ansøgninger. Bevilgede projekter skulle herefter hastes igennem i et forceret tempo for at nå at få effekt før valget 25. maj 2014.

Nævnet fik på trods af den knappe tidsplan 88 ansøgninger, hvoraf 62 fik tilskud.

Et af de projekter, som fik midler var Oplysningsforbundet DEO's *Patentavisen*, som foruden online-udgaven blev omdelt til knap 1 mio. husstande og biblioteker og fulgt op af 30 debatarrangementer. Et andet projekt var *Viden og vækst!*, hvor arbejdsmarkedets parter koordineret af Dansk Erhverv bl.a. havde en løbende dialog med danskere via Facebook, LinkedIn og Twitter samt portrætter af patentambassadører på virksomheder.

PATENTAVISEN

Hvad stemmer vi om?

Husstandsomdelt avis. Oplag: 1.000.000 eksemplarer.

13. - 14. maj 2014

Det skal vi stemme om
Det betyder meget, om vi stemmer ja eller nej den 25. maj
Side 3

Opfinderen får eneret
Patent er en midlertidig eneret til at tjene penge på opfindelser
Side 4

Bag patentreformen
Historien om patentreformen, der har været 40 år undervejs
Side 6-7

Partiernes holdninger
De politiske partiers holdninger til den fælles patentdomstol
Side 8-12

Organisationernes bud
Anbefalinger til afstemningen fra organisationer og foreninger
Side 13-14

Den fælles patentdomstol - kommer din hverdag ved

Du tænker næppe over det, men du bruger hver dag ting, som nogen har patent på. Og der kommer hele tiden nye patenter til, imens andre løber ud. Den 25. maj kan du være med til at bestemme, om vi i Danmark skal være med i et enhedspatent og en fælles europæisk patentdomstol.

Enhedspatent og fælles europæisk patentdomstol.
Efter telefoner, termokander, computermus, radioer, duskykler, læks, insulin er beskyttet af et patent. Det samme gælder andre af de ting, vi bruger i hverdagen. At have patent betyder at have eneretten til at producere og tjene penge på en opfindelse i op til tyv år. I Danmark kan en virksomhed få et patent, som kan gælde i Danmark. Hvis virksomheden eksportierer og vil beskytte sig i europæiske lande, kan den få et europæisk patent, som gælder i op til 38 lande. Patentet skal oversættes og godkendes i de enkelte lande. Det er besværligt, hvis man ønsker patenter i mange lande.

Et patent i flere lande
En europæisk patentform skal gøre det muligt at få godkendt et patent, som gælder i flere lande. Den enklere proces vil formentlig medføre, at der kommer flere nye patenter både i Danmark og Europa.

Samtidig etableres en europæisk patentdomstol, som kan afgøre om et patent er gyldigt, eller om en virksomhed har prøvet at tjene penge på et patent uden tilladelse fra patenthaveren.

Desuden indeholder reformen mulighed for at få hjælp til oversættelse af patentet.

Folketæmning 25. maj
Hvis Danmark tilslutter sig en fælles europæisk patentdomstol, afgiver vi stemmeret fra danske domstole. Det kan vi i følge Grundloven kun gøre, hvis fem sjetteledede af Folketingets medlemmer stemmer for, eller hvis befolkningen godkender det ved en folketæmning.

Enhedspatent og Dansk Folkeparti er imod ordningen. Derfor er det ikke det nødvendige flertal i Folketinget, og derfor skal spørgsmålet afgøres ved en folketæmning.

Bliv klogere i avisen
Det er opfindere og virksomheder, der søger og får patenter. Men som borgere, forbrugere og patienter støder du på produkter og metoder, som får patent.

I denne avis kan du blive klogere på, hvad patenter, europæiske patenter, enhedspatenter og den fælles patentdomstol er. Du kan også læse argumenter for og imod fra partier og aktører.

Denne avis udgives af det partipolitisk neutrale oplysningsforbund DEO med støtte fra Europa-nævnet for at sikre høj valgdeltagelse ved folketæmningen den 25. maj. Læs mere om DEO: www.deo.dk

EUROPA nævnet DEO

EUROPAMESSE 2012

ERFARINGSKONFERENCE 2013

EUROPAMESSE OG ERFARINGSKONFERENCER

Den 24. september 2012 afholdt Europanævnet sin sidste Europamesse, som fandt sted på Nationalmuseet med deltagelse af de største tilskudsmodtagere, der fremviste oplysningsmateriale og talte med de besøgende.

Messen var åben for alle, og alle landets ungdomsuddannelser var særligt inviteret. Kulturminister Uffe Elbæk åbnede messen og nævnet holdt fire politiske debatter i løbet af dagen i samarbejde med Mediehuset København. Debatterne blev sendt live på web-tv og efterfølgende vist på dk4

og lagt på bideo.dk. En række af de store organisationer afholdt også arrangementer, og der blev vist debatprogrammer om Europa i biografen. Besøgstallet var desværre meget lavt og bestod primært af skoleelever.

Nævnet har holdt årlige Europamesser fra 2008 til 2012, men efter evaluering af messen i 2012, besluttede nævnet ikke at afholde messer i 2013 og 2014, da det blev vurderet, at oplysningseffekten af messen var utilfredsstillende.

ERFARINGSKONFERENCER

Erfaringskonferencerne opstod på baggrund af ønsker blandt tilskudsmodtagerne om at skabe grobund for større samarbejde mellem organisationerne og dermed sikre en bedre og mere fokuseret EU-formidling. Modsat Europamessen er Erfaringskonferencerne et fagligt forum, hvor de centrale aktører på området kan dele erfaringer på tværs og få kendskab til hinandens projekter og idéer.

I april 2012 afholdt nævnet således en erfaringskonference i Kulturstyrelsen for partier, bevægelser og organisationer, der modtager tilskud fra Europa-Nævnet. Bl.a. Altinget, Mediehuset København og dk4 præsenterede deres flermediale samarbejde. Efterfølgende holdt oplysningsforbundet DEO oplæg om forbundets oplysningsvirksomhed. Arrangementet sluttede af med debat blandt tilskudsmodtagerne.

I september 2013 afholdt nævnet en erfaringskonference for tilskudsmodtagere, hvor både kulturminister Marianne Jelved og formanden for nævnet, Anne-Marie Meldgaard, holdt tale om betydningen af oplysningsarbejdet. Bjarne Ibsen, professor ved SDU, holdt oplæg om, hvor foreningslivet er på vej hen og Anne Mette Vestergaard, informationschef for Europaparlamentet i Danmark, orienterede om parlamentsvalget og den påtænkte

kampagne for at øge stemmeprocenten i 2014. Tilskudsmodtagerne fik også mulighed for at dele erfaringer i workshops, hvor fem tilskudsmodtagere – Europabevægelsen, DEO, LOF, Altinget og Dansk Folkeparti – fortalte om udvalgte initiativer som oplæg til diskussionerne.

I september 2014 var erfaringskonferencen målrettet både nuværende og potentielle tilskudsmodtagere, og der deltog over 100 i Kulturstyrelsens foyer. Kulturminister Marianne Jelved åbnede konferencen med at slå fast, at Europa består af mange forskellige kulturer men også af en fælles historie, som vi alle er forbundet til, og at det er opgaven at oplyse om dette europæiske fællesskab. Jon Worth, EU blogger og konsulent i online kommunikation, videregav sine erfaringer om borgerdrevet oplysning, der engagerer og Sten Tide-mann, rektor for Folkeuniversitetet i Aarhus, holdt oplæg om nye formidlingsformer inden for folkeoplysningsområdet. Som eksempel på succesfuld EU-oplysning fremlagde Rasmus Nørlem Sørensen og Michael Birkkjær Lauritsen, DEO erfaringerne med Patentavisen og befolkningens engagement i debatten op til folkeafstemningen. Anne-Mette Vestergaard, chef for Europaparlamentets kontor i Danmark, delte sine erfaringer med brug af sociale medier i kommunikationsstrategien i forbindelse med parlamentsvalget.

FOLKEMØDER OG STUDIETURE

Nævnet har været aktiv på flere fronter for at informere om oplysningsbehovet og tilskudsmuligheden samt støtte op om tilskuds-

modtagernes indsats og målrettede faglige indsatsområder til aktuelle dagsordner i EU.

FOLKEMØDET BORNHOLM

Europa-Nævnet har således i de seneste tre år deltaget i Folkemødet Bornholm for at skabe opmærksomhed omkring midlerne og de projekter, der får tilskud herigennem.

I 2012 havde Europa-Nævnet egen stand på Kappeløkken havn, hvor andre institutioner der oplyser om Europa også var repræsenteret. Nævnet arrangerede Speaker's corner arrangementer, hvor blandt andre Lene Espersen, Søren Søndergaard, Sofie Carsten Nielsen og Margrete Auken hver fortalte om deres holdning til det europæiske samarbejde.

I 2013 og 2014 havde Europa-Nævnet ikke egen stand. Erfaringen viste, at det var svært at konkurrere med de mange arrangementer på Folkemødet og derfor mere givtigt for nævnet at besøge tilskudsmottagere, politikere og aktører rundt om på pladsen.

Europa-Nævnet har lagt vægt på at få formidlet vigtigheden af, at der er fokus på det europæiske område i de politiske debatter, ikke kun i forbindelse med en valgkamp, men også mellem folkeafstemninger og valg.

EUROPA-NÆVNET I BRUXELLES 2013

I september 2013 rejste Europa-Nævnet to dage til Bruxelles for at afholde en række møder med bl.a. danske embedsmænd og parlamentarikere.

Formålet med besøget var at sætte gang i en dialog om, hvordan man kan styrke europaoplysningen i Danmark, og at få et indtryk af, hvordan der centralt i kommissionen og parlamentet arbejdes med kommunikation i medlemslandene.

Nævnet mødtes med embedsmænd fra forskellige institutioner i Bruxelles. Fra Connie Hedegaards kabinet fortalte rådgiver Niels Ladegaard om arbejdet på klima- og energiområdet. Vicekontorchef i DG Employment, Frits von Nordheim, fortalte tilsvarende om arbejdet på beskæftigelsesområdet. I Kommissionen mødtes nævnet desuden med

Morten Espelund fra Tjenestegrenen for kommunikation, som fortalte om, hvilke kommunikationsindsatser, der foretages centralt fra Bruxelles. Nævnet fik også lejlighed til at besøge den faste repræsentation i Bruxelles, hvor kulturattaché Torben Hoffeldt talte om repræsentationens arbejdsområder og opgaver.

I Europa-Parlamentet mødtes nævnet med tre danske parlamentarikere Morten Løkkegaard, Bendt Bendtsen og Christel Schaldemose. På møderne drøftedes parlamentarikernes syn på formidlingen af EU-stof i Danmark og hvilke kanaler de selv anvendte for at komme i kontakt med den danske befolkning samt mediernes og politikernes rolle i at sikre, at oplysning om Europa og EU også gøres relevant for borgerne i Danmark.

EUROPA-NÆVNET I BRUXELLES 2014

På baggrund af det store udbytte, som nævnet havde af møderækken i Bruxelles i 2013, blev der arrangeret en tur på tre dage til Bruxelles i 2014.

Nævnet fik på et møde med kommissær Margrethe Vestager en orientering om den nye kommission og dens muligheder.

I Parlamentet fik nævnet en drøftelse med parlamentarikerne Bendt Bendtsen, Morten Helveg Petersen, Morten Messerschmidt, Christel Schaldemose og Jeppe Kofoed. Europånævnet ønskede generelt at blive orienteret om den ændrede dagsorden i det nye parlament og samarbejdet med den nye kommission. Dernæst fik nævnet nyttige input og kommentarer om tilrettelæggelse af oplysningsvirksomheden.

Nævnet mødtes desuden med ambassadør Jeppe Tranholm og ambassaderåd Søren Jacobsen i Den Danske EU Repræsentation for at få en opdatering vedrørende den nye politiske situation og de danske muligheder.

I et møde med de danske medier deltog Rikke Albrechtsen, Altinget, og Thomas Lauritzen, Politiken. De to journalister drøftede pressens arbejds-situation, som var blevet vanskeligere med nyhedsmediernes krise.

Malene Chauchepirat fra Europa-Parlamentets pressetjeneste uddybede pressens nye arbejdsvilkår, hvor de sociale medier Facebook og Twitter mere eller mindre har afløst traditionelle pressemeddelelser, og Parlamentet sender på egen tv kanal samt streamer alle udvalgmøder.

Endelig mødtes nævnet med en række lobbyister i Landbrug og Fødevarer kontor i Bruxelles. I mødet deltog Annette Toft, Leder af Landbrug & Fødevarer kontor, Dorthe Gram Nybroe, Dansk Industris kontor i Bruxelles, Birgit Øbakke, Leder fra Kommunernes Landsforenings kontor i Bruxelles, Kristina Altoonen, leder af DLI, de danske lærerorganisationers kontor i Bruxelles. Lobbyisternes arbejde og eventuelle samarbejds muligheder med Europa-Nævnet blev drøftet.

FREMTIDIGE UDFORDRINGER OG TILTAG

I de sidste seks måneder af Europa-Nævnets beskikkelsesperiode vil nævnet prioritere indsatsen for en større geografisk spredning af oplysningsaktiviteterne samt forberede indsatsen i forbindelse med afstemningen om retsforbeholdet.

For at opnå en større geografisk spredning og nå såvel store landsdækkende som små lokale projektmagere lokaliseret i alle dele af landet vil nævnet afprøve, om oplysningsarrangementer afholdt uden for København giver flere initiativer i andre dele af landet. I 2015 er det planen at holde et arrangement i Aarhus 28. maj med fokus på den gode ansøgning, gode formidlingsformer og spredning. Arrangementet skal bl.a. facilitere netværk og samarbejder i Jylland. Nævnet fortsætter desuden med særligt at annoncere ansøgningsrunder i en række jyske lokale og regionale dagblade samt undersøge andre tiltag, der kan fremme en større spredning af oplysningsaktiviteterne og nye ansøgere.

Erfaringskonferencerne forventes fortsat for potentielle og nuværende tilskudsmodtagere, der dels kan lære af hinanden, dels kan danne nye samarbejder og netværk. Den næste konference holdes 3. september 2015, og fokus vil være på afstemningen om retsforbeholdet.

Nævnet gennemfører desuden en ansøgningsrunde i foråret i pulje C med bl.a. retsforbeholdet som faglig indsatsområde.

Det nye Europa-Nævn, der beskikkes fra 1. januar 2016, vil have mange udfordringer at tage fat på. Kun 55% af danskerne vurderer, at de er velinformerede om europæiske anliggender, mens 44% mener det modsatte.¹ Selvom de danske resultater

ligger over det europæiske gennemsnit, er der grund til at intensivere og effektivisere oplysningsindsatsen.

Den geografiske spredning af oplysningsaktiviteterne vil fortsat være skæv i de næste år med betydelig vægt på aktiviteter i de store byer og især i København. I takt med udviklingen af nye formidlingsformer, de sociale mediers gennemslag og opbruddet i mediebranchen bliver problemet imidlertid mindre og mindre.

En væsentlig udfordring i den næste periode vil derfor også være at få ansøgere, der forstår at udnytte de nye muligheder i større udstrækning end tilfældet er i dag. Og nye ansøgere vil i den forbindelse være velkomne.

Gennemslagskraften og spredningen i de enkelte oplysningsaktiviteter kan også forbedres. F.eks. nytter det ikke meget, at mængden af producerede radio- og tv-programmer om EU forøges, hvis programmerne primært sendes om natten eller i arbejdstiden.

Det er nævnets overbevisning, at formidling af information fortsat spiller en stor rolle i debat- og oplysningsvirksomheden, og at den bedste måde at sikre høj kvalitet på er gennem samarbejder. En opgave for det nye nævn er derfor også at intensivere tilskyndelserne til store samarbejdsprojekter mellem producenter af information og distributører samt andre, der aktivt formidler stoffet. Det kan f.eks. være biblioteker.

Forvaltningen skal desuden videreudvikles med yderligere servicering af tilskudsmodtagere, kvalitetssikring af procedurer og effektivisering af administration som mål.

¹ *Standard Eurobarometer 82*. Meningsmåling i EU efteråret 2014. National Rapport: Danmark, side 5. Udarbejdet og koordineret af Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Kommunikation.

Europa-Nævnets beretning 2012-2014

Udgivet august 2015 af Europa-Nævnet
H. C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon: +45 3373 3373
www.europa-naevnet.dk
Email: europanaevnet@kulturstyrelsen.dk

Layout: Stæhr Grafisk
Tryk: C.S. Grafisk
Oplag 1.000

Forsidefoto: EU-folkeafstemning i 2014. @Polfoto

Øvrige fotos: Europa-Nævnet og PHOTO®European Union

Publikationen er tilgængelig på www.europa-naevnet.dk